

Zespół Szkół nr 3 im. Jana III Sobieskiego w Szczytnie

– 4 letnie Liceum Ogólnokształcące

Przedmiotowe zasady oceniania:

CHEMIA

1.Przedmiot: CHEMIA - zakres podstawowy i rozszerzony, chemia eksperymentalna

2.Klasa/y:1,2,3,4

3.Rok Szkolny: 2022/2023

4. Imię i nazwisko nauczyciela: Arkadiusz Stań, Joanna Michalecka

5.Tytuł podręcznika: a) TO JEST CHEMIA 1 i 2 zakres podstawowy

b) TO JEST CHEMIA 1 i 2 zakres rozszerzony

6.Imię i nazwisko autora podręcznika:

a) Romuald Hassa, Aleksandra Mrzigod, Janusz Mrzigod

b) Maria Litwin, Szarota Styka-Wlazło, Joanna Szymońska

7.Numer dopuszczenia podręcznika:

a) 994/1/2019 i 994/2/2020

b) 991/1/2019 i 991/2/2020

8. Inne pomoce naukowe: zbiór zadań, zeszyty ćwiczeń, maturalne karty pracy – po uzgodnieniu z nauczycielem

9. Sposoby i zasady sprawdzania osiągnięć edukacyjnych.

Sprawdzanie osiągnięć uczniów obejmuje następujące wskaźniki:

- Sprawdzanie pisemne (pisemne prace klasowe, krótkie sprawdziany, sprawdziany niezapowiedziane).
- Sprawdzanie ustne (odpowiedzi ustne, referaty, prezentacje multimedialne itp.)
- Sprawdzanie w sytuacjach praktycznych
- Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie
- Kontrola kart pracy ucznia(zeszytów przedmiotowych)
- Udział w konkursach

Wszystkie oceny ustala się w stopniach według następującej skali:

- Stopień celujący 6
- Stopień bardzo dobry 5
- Stopień dobry 4
- Stopień dostateczny 3
- Stopień dopuszczający 2
- Stopień niedostateczny 1

Sprawdzanie pisemne:

- ❖ **Pisemne prace klasowe** – trwające 45 minut. Dotyczą treści z części, jednego lub kilku działów programowych (zapowiadane co najmniej na tydzień przed terminem sprawdzianu). W/w prace ocenia się według następujących kryteriów:

KATEGORIE WYMAGAŃ	ILOŚĆ PROCENT OCENA (STOPIEŃ)	POZIOM WYMAGAŃ
K	31 – 55% dopuszczający	Poziom podstawowy
P	> 56 – 75% dostateczny	
R	>76 – 90% dobry	Poziom ponadpodstawowy
D	> 91 – 95% bardzo dobry >96 – 100% celujący	

- Pisemne prace klasowe przeprowadzane są zgodnie z ustalonym harmonogramem, wynikającym z realizacji programu nauczania.
- Pisanie sprawdzianu pisemnego przez ucznia jest obowiązkowe.
- Ustalone terminy sprawdzianów pisemnych są obowiązujące i tylko w przypadku nieobecności nauczyciela ulegają przesunięciu.
- W przypadku nieobecności na lekcji, na której odbywa się zapowiadany sprawdzian wiadomości, uczeń (jego rodzice lub opiekunowie prawni), na najbliższej lekcji odbywającej się po sprawdzianie, zobligowani są do przedstawienia uzasadnionego usprawiedliwienia nieobecności w formie pisemnej.
- W przypadku niedostarczenia we właściwym terminie uzasadnionego usprawiedliwienia nieobecności na lekcji, podczas której odbyła się zapowiadana praca klasowa, nieobecność taka traktowana będzie jako odmowa udzielenia odpowiedzi, która zwalnia nauczyciela z obowiązku zapewnienia uczniowi możliwości uzyskania oceny z partii materiału poddawanej sprawdzeniu na pracy klasowej.
- W przypadku nieobecności na sprawdzianie pisemnym, spowodowanej chorobą lub sytuacją losową (wszystko musi być udokumentowane), uczeń ma prawo do pisania sprawdzianu pisemnego.
- Poprawa prac klasowych odbywa się na warunkach i w terminie ustalonym przez nauczyciela.

- W ciągu 14 dni uczeń otrzymuje sprawdzone prace (wyjątek stanowi choroba nauczyciela lub uzasadniona nieobecność).
  - Nauczyciel danego przedmiotu po uzgodnieniu z samorządem klasowym może ten termin wydłużyć.
  - **Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu pisemnego w terminie 2 tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac.**
  - Uczeń pracujący niesamodzielnie (korzystający ze ściąg lub podpowiedzi innych uczniów) podczas pracy klasowej, niezapowiedzianego sprawdzianu wiadomości, odpowiedzi ustnej otrzymuje ocenę niedostateczną bez prawa poprawienia tej oceny.
  - Ocena z poprawy sprawdzianu pisemnego jest oceną ostateczną wpisaną obok oceny pierwotnej.
- ❖ **Krótkie sprawdziany („kartkówki”)** – sprawdzające opanowanie wiadomości bieżących z 2-3 ostatnich tematów, trwające nie dłużej niż 20 min. Nauczyciel nie ma obowiązku zapowiadania takich sprawdzianów.
- Oceny ze sprawdzianów nie podlegają poprawie.
  - Nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia z przygotowania się do lekcji i możliwości odpowiedzi.
- ❖ **Sprawdzanie ustne:** Odpowiedzi ustne mogą być poparte obliczeniami, rysunkami i schematami wykonywanymi na tablicy. Oceniane są też odpowiedzi krótkie, w czasie głównego toku lekcji np. dotyczące nowych treści realizowanych po raz pierwszy lub pytań nawiązujących do lekcji poprzednich. Oceny tych odpowiedzi są traktowane jako tzw. „plusy” pozwalają one uzyskać przez ucznia stopień bardzo dobry (ocena aktywności twórczej ucznia).
- ❖ **Sprawdzanie w sytuacjach praktycznych (na bieżąco):** Niezależnie od wyników pisemnego i ustnego sprawdzania osiągnięć ucznia, nauczyciel zleca, a następnie kontroluje prace praktyczne w czasie lekcji oraz jako zadanie domowe.

Do nich należą:

- opisy, rysunki, schematy, szkice, wykresy, tabele wykonywane samodzielnie przez uczniów na podstawie różnych źródeł informacji (np. podręcznika, literatury popularnonaukowej, filmów, multimedialnych, układu okresowego);
- projektowanie, zapisywanie obserwacji i wniosków z doświadczeń chemicznych
- wykonywanie prostych doświadczeń chemicznych
- analiza tekstu o tematyce chemicznej
- prawidłowe stosowanie terminologii chemicznej
- rozwiązywanie zadań obliczeniowych
- wykonywanie zadań w zeszytach ćwiczeń.

Ocena tych prac odbywa się według następujących kryteriów:

- poprawność merytoryczna i językowa;
- zgodność treści z tematem, jej przejrzystość i porządek, z uwzględnieniem wstępu, rozwinięcia i zakończenia;

- dobór treści i materiału ilustracyjnego, umiejętność oceny wiarygodności i selekcji informacji;
- estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych;
- jakość bibliografii, różnorodność wykorzystywanych źródeł informacji, umiejętność powoływania się na literaturę źródłową.

❖ **Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie:** Obserwacja i ocena ucznia pracującego w grupie ma na celu wzmocnienie u uczniów zachowań pozytywnych z punktu widzenia funkcjonowania grupy i eliminowanie działań destrukcyjnych.

Ocena współpracy ucznia w grupie opiera się o następujące kryteria:

- w jakim stopniu jego zachowanie świadczy o odpowiedzialności za wykonanie zadania powierzonego grupie, czy podejmuje się pełnienia roli ustalonej przez grupę, czy realizuje zadania wynikające z roli prawidłowo i z korzyścią dla grupy;
- w jakim stopniu jego zachowanie świadczy o odpowiedzialności za funkcjonowanie grupy jako całości oraz za pełnienie ról przez jej członków, czy występuje z inicjatywą pomocy innym uczniom, czy akceptuje decyzje grupy i rozwiązuje konflikty.

Współpracę w grupie mogą oceniać: nauczyciel lub uczniowie (wzajemnie lub dokonując samooceny), uwzględniając wyżej wymienione kryteria oraz zasady przyjęte w Wewnętrznych Zasadach Oceniania.

❖ **Kontrola i ocena kart pracy ucznia (zeszytów przedmiotowych).**

Prowadzenie przez ucznia bieżących notatek w zeszycie przedmiotowym jest jednym z warunków zwiększenia trwałości efektów procesu nauczania.

Prowadzenie zeszytu przedmiotowego (zeszytu ćwiczeń, kart pracy) ocenia nauczyciel według następujących kryteriów:

- poprawność merytoryczna i językowa wykonanych zadań i notatek;
- systematyczność sporządzania notatek, wykonywania zadań, w tym również domowych;
- estetyka i staranność wykonania, czytelność i funkcjonalność rozwiązań graficznych.

❖ **Udział w konkursach:**

Udział w olimpiadach i konkursach przedmiotowych ocenia się w sposób szczególny, gdyż zakres wymagań jest tu znacznie większy. Szczególne osiągnięcia ucznia w tym zakresie oceniane są celująco.

10.Zasady wglądu uczniów i rodziców w pisemne prace klasowe i sprawdziany.

- Pisemne prace klasowe i sprawdziany wiadomości, sprawdzone i ocenione, przechowywane są w szkole do końca danego roku szkolnego i pozostają do wglądu rodziców i uczniów.
- Sprawdziany otrzymują uczniowie po wpisaniu stopnia do dziennika lekcyjnego.
- Wyniki sprawdzianów i prac klasowych omawiane są z uczniami na lekcjach.

- Informacje o osiągnięciach uczniów przekazywane są rodzicom na zebraniach i podczas konsultacji.
- Na prośbę ucznia otrzymywane przez niego stopnie mogą być wpisywane przez nauczyciela do zeszytu przedmiotowego.

11. Zasady podsumowania osiągnięć edukacyjnych ucznia w danym roku szkolnym i ustalenia oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej.

- Rezultatem sprawdzania osiągnięć ucznia są oceny bieżące, które brane są pod uwagę przy ocenianiu śródrocznym i rocznym.
- Oceny za wiedzę i umiejętności uczeń otrzymuje zgodnie z opracowanymi wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne stopnie.
- Ocena śródroczna i roczna nie jest średnią arytmetyczną stopni bieżących, Wykonanie prac dodatkowych oraz dbałość o rozwój własnych zainteresowań są również priorytetowe w ocenie okresowej i rocznej, stosunek ucznia do przedmiotu jest dopełnieniem oceny.
- Śródroczną ocenę niedostateczną uczeń zobowiązany jest poprawić (zaliczyć semestr) w nieprzekraczalnym terminie do 15 marca danego roku szkolnego.
- Klasyfikacja roczna jest oparta o oceny z I i II semestru nauki.

12. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej.

1. Uczeń lub jego rodzice mają prawo wnioskować (na piśmie) do dyrektora szkoły o podwyższenie oceny z obowiązkowych lub dodatkowych zajęć edukacyjnych w terminie nie dłuższym niż 5 dni od otrzymania informacji o przewidywanych dla niego śródrocznych lub rocznych ocenach klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych.
2. We wniosku należy określić ocenę, o jaką się uczeń ubiega.
3. Warunkiem ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana jest:
  - 1) systematyczna praca ucznia na lekcjach (brak uwag o nieprzygotowaniu do lekcji);
  - 2) napisanie wszystkich prac klasowych w danym semestrze;
  - 3) napisanie wszystkich prac klasowych na ocenę co najmniej przewidywaną;
  - 4) uzyskanie co najmniej połowy liczby ocen wyższych od przewidywanej
4. Uczeń może się ubiegać o ocenę o jeden stopień wyższą od oceny przewidywanej.
5. Jeżeli wniosek jest zasadny, dyrektor szkoły powołuje dwuosobową komisję do przeprowadzenia sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia w składzie:

- 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji;
- 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne;
- 3) nauczyciel tego lub pokrewnego przedmiotu.

6. Nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne, z których uczeń wnioskuje o podwyższenie oceny, przekazuje w formie pisemnej zakres materiału i wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania wyższych niż przewidywano ocen klasyfikacyjnych. Zakres materiału może dotyczyć okresu, roku szkolnego lub poszczególnych działów nauczania, w zależności od dotychczasowych osiągnięć ucznia.

7. Uczeń wnioskujący o podwyższenie oceny przystępuje do sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia, z materiału określonego przez nauczyciela w terminie nie późniejszym niż 5 dni przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.

8. Egzamin przeprowadza się w formie pisemnej.

9. Roczna ocena klasyfikacyjna z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych ustalona w wyniku sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia nie może być niższa od przewidywanej.

10. Z prac komisji sporządza się protokół. Do protokołu dołącza się pisemne prace ucznia, zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia i zwięzłą informację o wykonaniu przez ucznia zadania praktycznego.

13.Kryteria oceniania:

Stopień celujący otrzymuje uczeń, który:

- o stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych)
- o formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy zjawisk
- o proponuje rozwiązania nietypowe
- o osiąga sukcesy w konkursach chemicznych

Stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- o opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie
- o stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach
- o wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy (układu okresowego, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii, internetu)
- o projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne
- o biegle zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności

Stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- o opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie
- o poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów
- o korzysta z układu okresowego, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy
- o bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne
- o zapisuje i bilansuje równania reakcji chemicznych
- o samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności

Stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania prostych zadań i problemów
- korzysta z układu okresowego, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy
- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne z pomocą nauczyciela
- zapisuje i bilansuje równania prostych reakcji chemicznych
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności

Stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia
- korzysta z układu okresowego
- zapisuje proste wzory chemiczne
- zapisuje równania bardzo prostych reakcji
- potrafi podać spostrzeżenia z obserwowanych doświadczeń
- rozwiązuje bardzo proste zadania obliczeniowe

Przedmiotowe Zasady Oceniania w zakresie zespołu przedmiotów przyrodniczych skorelowane są z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania Zespołu Szkół nr 3 w Szczytnie.